

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

W SOBOTĘ DNIA 28. MAJA ROKU 1768.

Z Warszawy d. 28. Maja.

Król Jmć P. N. M. dnia wczorajszego z rana wyjeżdżał w asystencyi różnych Jechunciów Kawalerów do obozującego pod Łomienkami o dwie mile z tąd odległemi Korpusu Artylleryi Koronney dla przypatrywania się czynionemu tamże przez niego popisowi, po którego dokonczeniu szczęśliwie powrócił do Zamku na Obiad.

Dotzła tu świeża wiadomość: Jż Xiążę Jmć Sapieha Woiewo-

da Brzeski Litewski po kilka tygodniowey w Dobrach swoich chorobie, oraz chwalebnym okolo duszy i ciała rozporządzeniu z tym się rozstał Swiatem.

Xiążę Jmć Adam Czartoryski General Ziem Podolskich pożegnawszy Króla Jmci P. N. M., i całą Familią swoję, dnia onegdajszego wraz z Xiężną Jeymcią Małżenką swoią wyjechał z tąd do Francyi, mając tamże przez czas nieiaki zabawić.

J. W. Jmć P. Branicki Łowczy

Koronny postanowiony od Prze-
świetney Kommissyi Woyska Ko-
ronnego, Regimentarzem Partyi
Podolskiej i Ukrainskiej, odie-
chał ztąd w przeszły Czwartek,
i z wyższego rozkazu obwieścił
się Uniwersałem *tenoris sequentis*.

*Franciszek Xawery Branicki Ło-
wczy W. Koronny, General Artyl-
leryi W. X. Lit. Rotmistrz Znak
Pancerneho, Regimentarz Woyska
Koronnego Partyi Podolskiej i U-
kraińskiej:*

JJ. OO. JJ. WW. W. Jchmo-
ściom Panoin Pulkownikom, Ro-
tmistrzom, wszystkim innym Offi-
cyerom i Całemu Rycerstwu
Woyska Koronnego tak Polskiego
jako i Cudzoziemskiego Autora-
mentu, Moim Wielce Mości-
wym Panoin i Braci przy zale-
ceniu życzliwych usług moich
do wiadomości podaję. Jż będąc
postanowionym od Prześwie-
tney Kommissyi Woyska Koron-
nego Regimentarzem tegoż Wo-
yska Partyi Podolskiej i Ukraiń-
skiej dla przywrócenia nayle-
pszemi sposobami do posłuszeń-
stwa Rzeczypospolitey tey czę-
ści Woyska, która przez oder-
wanie wspomnianych Partyi z
niego jest wyzuta, tudzież dla
załonienia Obywatelów od Kon-
trybucyi i wszelkich ucisków i

excessów Zolnierskich z woli lub
okazyi związku Barskiego i ie-
mu podobnych wynikających,
tym chętniey przyjąłem na fie-
bie ten obowiązek, że w nim
znayduię spoloobność znakomitą
miley Oyczyźnie pokazać usłu-
gę, i każdemu zprzezacnych
Obywatelów Koronnych, mia-
nowicie Woyskowych Osób,
skwapliwą i szczerą do wszelkie-
go żądania teyże oświadczyć o-
chotę. Przeto dopełniając woli
i rozkazów Prześwietney Kom-
missyi Woyska Koronnego, o-
znajmuję i obwieszczam niniey-
szym Uniwersałem moim wszyt-
kich wyżey imianowanych JJ.
OO. JJ. WW. W. MM. ściowych
Panów i Braci: że kiedy pow-
szeczna Oyczyzny nieszczęśli-
wością w przedsięwzięciu do za-
mieszania Rzepltey natężony
niektórzy Obywatele próżnemi
uwiedzeni nadzieiami współ Bra-
ci Naszych do nierozważnych i
szkodliwych Oyczyźnie przycią-
gali i przymuszali czynności,
Prześwietna Kommissya Woysko-
wa losądziła za rzecz potrzebną
oświadczyć przezemnie, iakò z
wrażney woli i rozkazu, teyże
Oświadczam: iż ktokolwiek z
Woyskowych Osób od Wodzów
takowych imprez przymuszony

czy mocą, czy inszym sposobem, lub z jakieykolwiek przyczyn odstąpić własney, pod którą z dyspozycyi Zwierzchności zostawał Komendy, do należytego Rzepltey i władzy Kommissyi Woyskowej Prawem ustanowionej powróci posłuszeństwa, ten nietylko zaśluzony za przestępstwo uniknie kary, i odpuszczenie popełnionej winy otrzyma, ale raczey łaskawie przyjęty będzie, iako albo mocą zagarniony, albo jeżeli wykroczył z powinności; grzech swódy wyznający, Ktoby zaś nie względnie powrot do powinności zbyteknie odwlekał, ten sam rygor sprawiedliwości ściągając na siebie, przyczyną niezczęścia swego będzie. Dan.

Z Piotrkowa d. 19. Maja.

Odprawił się tu pogrzeb w Miaczeczku Rozprzy ś. p. Jmci P. Zaręby Kasztelana Sieradzkiego Konarskiego, na którym Celebrował Jmć X. Biskup Adrażeńki w przytomności Jmci X. Opata Witowskiego, Jmci X. Oficyala Piotrkowskiego i wielu innych tak Pralatów, iako i Zakonnów prawie wszystkich przyjeździe całej Familii, ledwie nie całego Woiewodztwa Sieradzkiego, gdzie po skończonych

Konduktach i Summie, miał Kazanie wyborne Jmć X. Michał Głognołki Kaznodzieia Ordynariusza Franciszkański Piotrkowski z podziękowaniem i pożegnaniem tak Jeymci Pani Kasztelanowej z Siemińskich Zarębiny Małżonki, wszystkich przytomnych Jehmców, i innych należących. Po skończonym Nabozęństwie Jmć P. Zaręba Komornik Ziemski Sieradzki Synowiec ś. p. Kasztelana, zaprosił wzy wszystkich Gości tak Duchownych i Swieckich, u kilkunastu stołów wspaniale i hojnie częstował z wielkim wszystkim ukontentowaniem.

Z Carogrodu d. 2. Kwietnia.

Lekarz Pośta Weneckiego, Cesarza Jmci wyprowadził z ostatney choroby. Za to kazał mu Cesarz dać 5,000 Cekinów i szubę bogatą. Wezyr W. temuż lekarzowi darował konia z bogatym siadzeniem. Na pewnym okręcie Raguzañskim, wiele nader amunicyi woiennej do Albanii posłano.

Z Tripolu d. 8. Marca. Bey nasz zamysła Pośta do Hollandyi wysłać z powinzowaniem Xiążęciu Jmci Stadhuderowi obięcia urzędów od Rzepltey sobie

nadanych. *Sidi-Mahomet Aga* Brat jednego z główniejszych Urzędników tutajszych, Posłem jest mianowany i w przyszłym Miesiącu wyjedzie na okręcie Francuskim upyślnie na to naleytm.

DONIESIENIE

W Drukarni Mitzlerowskiej Korpusu Kadetów, wyszedł Obraz między ludzkiej, Tragikomedja w pięciu Aktach, Nakładem Towarzystwa Literatów w Polsce ustawionego. Złoty 1, groszy 15. in-troigowana á la rustica.

*W tej samej Drukarni znajduje się *Traité de l'homme, Selon les différentes Merveilles qui le composent par le P. André. Tom I, II. Złotych 12.**

Ponieważ trzecia Klasa Lotteryi Pruskiej w Królcwcu dnia 20 Lipca ciągniona będzie, i specyfikacya tych Losów przed ciągnięciem do teyże Direkcyi Królewskiej odeślana być musi, daie się tedy każdemu Interessantowi tey Lotteryi wiadomo, Losy swoje czym przedzey renowować. Także do tey dobrey Lotteryi, która się składa z 300 Wygranych i drugie tyle Nitów, całe Losy po Złotych Polskich 24, połowa Losu po złotych 72, ćwiertć także po Złotych 6, á pół ćwiertci

po Złotych 3, na ochotnika dostać, może, więc tedy którzy zapodobaniem interessować się chcą czym przedzey meldować upraszam. Listy z tego ciągnięcia każdy pierwszą paczką, nie tylko do przeczytania, ale też zysk który wygrał z wypłatą zaraz dostać może w Tartowskim Pałacu na Długiej Ulicy.

Becù Inspektor Generalny Lotteryi Królewskiej Pruskiej.

W przyszły Poniedziałek dnia 30 Maja, i w następujące dni będzie Aukcyja rozmaitych Rzeczy, iako też i Szorów na konie w Marywillu Num: 19.

Franciszek Łapiński Malarz, lat 30 mający, miernego wzrostu, chudy, ospowaty, czarniawy, oczu zapadłych, na głowie kresowaty, z Rusi rodem, otrzymawszy Testimonium w Siemiatyczach bezżenności swojej 1765, ożenił się w Mordach na Podlasiu, w pułtora lata porzucawszy Żonę wpadł w opinią: iż wprzód ślubował inney. Zchwytany, zatrzymany jest w więzieniu: dla emundowania się z zarzutu. Obowiązując się więc każdy wiadomy jego pierwszego postanowienia, aby przez sprawiedliwość doniósł do Warszawy Jmci P. Rószkowskiemu

SUPPLEMENT

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTĘ DNIA 28. MAJA ROKU 1768.

Z Carogrodu d. 16. Marca. Cesarz Jmć przed kilką dniami darował wolnością siedemnaście niewolników starych i ułomnych rozmaitych narodów. *Husein-Aga* dawny *Kiaja-Bey* Cesarstwa w podziłym nader wieku tu umarł. Z wielką dla siebie zaletą rozmaite w tym państwie, i nader poważne sprawował urzędy.

Z Carogrodu d. 21. Marca. Z Kairu w Egipcie piszą, iż tamczynych buntowników *Herzt, Ali-Beg*, pozbył się dziesiąciu możnych nader nieprzyjaciół swoich, z których kilku życia pozabawił, resztę z Kraiu wygnał. Potęga *Ali-Bega* tym sposobem tak jest pomnożona, iż Porta Otomańska nie małego z tey miary fraunku jest nabawiona. *Ali-Beg* pięciu z towarzyszków swoich wyniósł na dostojność Bejów, aby tym sposobem przyezynił sobie powagi. Rugowany z tych Krajów przez tyle wieków, wybornych kunsztów szacunek zdaje się teraz powracać. Od niejakiego czasu, pokazuje się tu pewna Komedyantów Kompania, która wielce się wszystkim podobala. Największą zaś pochwałę dała pewney Komedyantce *Theodon* nazwanej, która względem Turków toż samo jest, co *Madame Clairon* względem Francuzów. *Baszowie, Jańczarowie*, sam nawet *Mufti* nader często na tych Komedyach są przytomni. Chorobę Cesarza ostatnią przypisują niektórzy przesłachowi tegoż Cesarza pochodzącemu z odkrycia stralnego przeciw jego

ofobie spisku. Wielu przednieyszych Dworzan do więzienia wzięto, oskarżonych, iż się do spisku tego przyłączyli.

Z Algieru d. 16. Kwietnia. Dnia 16 przeszłego Miesiąca stanęły tu wojenne Hollenderkie okręty *Hector* i *Bellona* do Eskadry Kapitana *Binkes* należące. Dnia 27 tegoż miesiąca sam przybył pomieniony Kapitan z okrętami *Zefir* i *Alphen* i z fregatą iedną Kupiecką. Dopiero dnia następującego Dey kazał dla oświadczenia przyiaźni swoiey tę flotę daniem ognia z dział przywitać, w czym zrazu trudność wielką czynił. Pan *Binkes* z Kapitanem iednym na ląd wysiadłszy dnia 29 tegoż miesiąca audyencyą miał u Deja, á po wielu sprzeczkach w ugodę wkroczył, mocą ktòrey traktat pokoju i przyiaźni między Algierką regencyą i Rzepltą Hollenderką stanął. Dnia onegdajszego okręt *Bellona* ztąd pod żagle, do *Malagi* udać się mając, wyzłedł; dnia zaś dzisiejszego, a naydaley jutro reszta Eskadry w tęż puści się drogę.

Z Neapolu d. 9. Kwietnia. Król Jmć dnia 9 Maja do *Cajety* wyiedzie, gdzie Królową Jeymość przyszlą Małżonkę swoię przyimie. Codziennie prawie część iaka bagażów teyże Królowey przybywa, ktòre w Królewskiey garderobie składają.

Z Florencyi d. 16. Kwietnia. Przeszłego czwartku przybył tu Xiążę *de Aquilar* Posel nadzwyczajny Hiszpański u Dworu Turyńskiego, mając imieniem Kròla swoiego powinzować W. Xiążęciu narzedzenia Syna, á oraz przeieżdżającey Królowey Jeymci oboygą Sycylii, kosztowne od Kròla przyslane oddać podarunki. Z Korytki piszą, iż Król Jmć Francuski ofiarowanego sobie ustąpienia przez Genuęńczyków wyspy Korytki za pewną roczną pensyą nie przyjął. To pewna, iż Rzeplta Genuęńska nigdy tak intereślami Korsykańskiem i nie była zaprzątniona iak teraz, nie małz dnia, ktòregoby nowych do Paryża i *Madrytu* Kurryerów nie wytyłano.

Z Madrytu d. 12. Kwietnia. Król Jmć, Xiążę *Asturyi* i *Jafantowie* Jchmć dnia 6 tego Miesiąca ztąd do *Aranjuez* wyiechali. Król Jmć nowy dał dowód poddanym swoim, tak sprawiedliwości swoiey, iako i trokliwości w sparciu onych. Ka.

zał on tego roku Kredytorom ś. p. Ojca swojego wypłacić 4 od sta Kapitałów swoich, tym właśnie trybem, który w przeszłym roku był zachowany.

Z Cadix d. 8. Kwietnia. Dziś z rana przybył tu okręt wojenny Hiszpański Ptak nazwany z *Vera Cruz* i Hawany z znacznym ładunkiem miedzi, skór, cukru i drzewa farbierskiego. W krótkce też przybyć tu ma bat pocztowy enkrem naładowany. Dwa inne z Hawany statki temi czasy z cukrem przybyły.

Z Hagi d. 20. Kwietnia. Ogłoszono tu następujące lekarstwo jako nayspewniejszy i niezawodne, na uleczenie ukąszenia od psa wściekłego. Rozpuścić trzeba funt zwyczajney soli w deliszowey wodzie. Tą wodą rana obmyta, wycierana i moczona być powinna. To uczyniwszy wziąć trzeba lżejszą teyże soli suszoney i przyłożyć do rany, a należyście obwiązawszy przez 12 godzin trzymać. Pan *Figg* wynalazca tego lekarstwa w Londynie o pewności jego tak jest przekonany, iż chcąc oczewiście onę innym pokazać, dał się sam wścieklemu psu 6 razy ukąsić, i za każdym razem należyście tym sposobem był uleczoney.

Z Hagi d. 8. Maja. Listy z Algieru pod datą 16 Kwietnia pisane donoszą, iż Kapitan *Binkes* Komendant eskadry wysłaney od naszej Rzepltey na odnowienie traktatu pokoju i przyjaźni z *Dejem*, dane sobie zlecenie podług instrukcyi swojej do skutku przyprowadził.

Z Amsterdamu d. 2. Maja. Jest tu odgłos, iż zawarty ma być traktat między Rzepltą naszą i Korsykanami, mocą którego Hollendrzy posłać mają flotę znakomitą na wsparcie Korsykanów, i złożyć u bankierza pewnego w Liwornie sumę 100,000 Cekinów, która do skarbu publicznego Korsykanów oddana będzie, jeśli w przeciągu dwóch lat Korsykanie za wolny naród od większey części potencyi Europeyskich nie będą uznani. Korsykanie z strony swojej obiecają Hollendrom wolny przystęp do wszystkich portów swoich, i prawo z oddaleniem wszystkich innych narodów, do wywożenia wina i oliwy,

za które towary nie tylko pieniądze, ale też sukna i inne towary podobne z manufaktur Hollenderkich będą przyjęte.

Z Wiednia d. 30. Kwietnia. Sztaffetty tu częste przybywają z doniesieniem o dalszych obrotach Cesarza Jmci, który dnia iutrzeyszego w *Dubowa* stanie, z tamtąd dnia 2 w *Persaska*, dnia 3 w *Tibity* stanie, i tamże przez dzień czwarty Maja odpocznie. Dnia 5 Maja do *Pakwanistyck* poiedzie, gdzie znowu przez dzień 6 i 7 Maja zabawi. Deszcze częste i odmiany powietrza sprawiły wprawdzie, iż zleśa w Węgrzech drogi, z tym wszystkim dobre rozporządzenie przyczyną jest, iż dotąd ani razu od zamierzonego krefu nie chybił, i na czas naznaczony znowu tu powróci. Drugie z Włoch przychodzące sztafetty o dalszey nader pomyślney podróży Królowey Jeymci oboyga *Sycylii* donoszą. Listy partykularne z *Florencyi* donoszą, iż na przyięciu Królowey Jeymci okazałość rzadko kiedy widziana, użyta będzie. Podróż też dalsza z tamtąd w towarzystwie W. Xiążęcia i W. Xiężny Jeymci *Toskańskiey* nader wspaniała będzie. Wielki Xiążę Jmć przez 4 tygodnie w *Neapolu* zabawiwszy morzem do *Liworny* powróci, z tamtąd do *Pisa* poiedzie, przez co tuteysze Miasto przez dwa Miesiące, prawie puste będzie; z włączczą, że większa część Szlachty do *Neapolu* wyleżdża. O zaślubieniu *Arcy-Xiężniczki* Jeymci z Xiążęciem *Parmy* nic ielzcze pewnego nie mamy.

Z *Sztokolmu* d. 22. Kwietnia. Regencya tuteysza trudność czyni w pozwoleniu aby Księga *Pana de Marmontel le Belisaire* tytuł maąca, na *Szwedzki* język była przełożona, zwłaszcza że *Konfystorz* wiele nagannych rzeczy w rozdziale piętnastym nayduie. Powiadaią nawet, że pozwolenie to nie inaczey dane będzie, tylko pod obowiązkiem, aby pomieniony rozdział piętnasty albo cale opuszczony, albo przynajmniey poprawiony był. Wyszedł oraz wyrok Królewski przeciw tym, którzy się z *Kraiu* wynoszą, powiadaią też, iż kawa pod surowemi karami w całym Królestwie będzie zakazana.